

lem ansaa det for klogt fra vor Side at gøre. Det ærede Medlem mente ikke, det vilde være klogt at lægge sig hindrende i Vejen for Lovforslaget, og det ærede Medlem maa da have overhørt, at jeg sluttede mine Udtalelser med at sige, at vi var rede til at arbejde med paa, at Lovforslaget blev formet saaledes, at det var til Betyggelse for Befolkningen, uden at Rigsdagen derved afgav sin Magt. Det glæder mig saaledes, at jeg har tilfredsstillet det ærede Medlem.

Naar det dernæst blev sagt, at alle Partier havde stemt for Loven af 7. August; er det rigtigt; jeg sagde det udtrykkelig selv, og det ærede Medlem behøvede derfor ikke at gentage det — det forlænger jo blot Forhandlingen, at det ene Medlem staar og gentager, hvad det andet lige har sagt. Men den Røgt og Pleje, som Loven fik i Den overordentlige Kommission, og som ingen paa det Tidspunkt havde Overblik over og maaske heller ikke kunde have Overblik over — vel ikke en Gang den højtærede Minister selv — medførte, at Loven fik en ganske anden Anvendelse, end man havde tænkt sig, og for at ikke noget lignende atter skal ske, er det, jeg siger, vi maa have det foreliggende Lovforslag formet saaledes, at man kan overse det — forsaavidt man overhovedet kan overse den Slags Ting. Viser det sig saa senere, at der maa supplerende Lovbestemmelser til, er Rigsdagen jo til Tjeneste for den højtærede Minister. Rigsdagen skal blot ikke paa nærværende Tidspunkt vedtage et Lovforslag, hvis Rækkevidde man ikke kan overse, og der maa derfor være en vis Begrænsning i den Bemyndigelse, der gives.

Den højtærede Minister mente ikke, at Administrationen eller Indenrigsministeren vilde faa nogen stor Indflydelse, men jeg maa i Overensstemmelse med mine Udtalelser før sige i Anledning af, at der er Tale om „slørede“ Regnskaber, at den højtærede Minister ikke kan tilsløre for mig, at Lovforslaget giver Regeringen og Administrationen en meget betydelig Magt; denne Magt ligger netop i § 2, som det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Nørgaard) saa udførligt omtalte. Det staar nemlig i Regeringens Haand, hvorledes Flertallet i Tilsynsraadets Flertal skal være, og derfor er det ganske rigtigt, som det ærede 12te Medlem for 2den Kreds pegede paa, at et af de mest afgørende Punkter i Lov-

forslaget er dette Tilsynsraads Sammensætning. Der er ydermere den Bestemmelse i § 5, at 7 Medlemmer har Ret til at gøre Indstilling, hvilket med andre Ord vil sige, at man gaar bort fra Flertalsprincippet over til at give Mindretallet Ret, thi Tilsynsraadet kommer til at bestaa af 16 Medlemmer. Ifølge § 5 vil altsaa 7 Medlemmer af de 16 være nok til at afgive en Indstilling. Deri ligger en ganske betydelig Magt, og jeg kan ikke se rettere, end at i det mindste de 10 Medlemmer af de 16 vil kunne regnes at slutte sig til det nuværende Regeringsparti. Faar derfor den højtærede Indenrigsminister Loven gennemført, som den nu er, og udnævner han Tilsynsraadet i Henhold til de foreslaaede Bestemmelser, har derigennem Ministeriet erhvervet sig en Magt, som vi mener er for stor, til at Rigsdagen og ikke mindst det konservative Folkeparti vil være i Stand til paa nærværende Tidspunkt at give det.

Den højtærede Minister nævnte, at Forordningen af 1. Februar 1917, som kom til at omfatte alle Varer under eet, fremdeles bestaar. Men deri, at jeg paaviste, hvilken betydelig Magt der var blevet nedlagt i Loven af 7. August 1914, og hvilke Foranstaltninger der var truffene i Henhold til den, ligger ikke, at vi og i for sig misbilligede alle disse Foranstaltninger. Det er saa langt fra Tilfældet, at vi tværtimod erkender, at mange af dem kan have været særdeles gode, og selv om den Virksomhed, jeg leder, har været Genstand for de mest indgribende Regeringsforanstaltninger, som vel nogen Industrivirksomhed kan have været, og selv om disse Indgreb vel nok ikke saa meget skyldtes Hensynet til Sædforbruget o. s. v., men fuldt saa meget Hensynet til at skaffe finansielle Vindinger for Statskassen, maa jeg sige, at jeg i Almindelighed ganske loyalt har bøjet mig derfor, fordi jeg indsaa, at det var til Gavn for Landet at faa ordnet det paa den Maade. Det modbeviser imidlertid paa ingen Maade det rigtige i den Udtalelse af mig, at der i Loven af 7. August var givet Regeringen en større Magt, end nogen paa det daværende Tidspunkt kunde overse, og det er ud fra disse Betragtninger, jeg ønsker, at man vil overveje og undersøge det foreliggende Lovforslag, forinden man paa ny afgiver en Magt i større Omfang til den højtærede Regering.